

ОРГАНІЗАЦІЯ ФОРМУВАЛЬНОГО ОЦІНЮВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗАСОБАМИ ЦИФРОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ПІД ЧАС ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ ФАХОВОЇ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ

ORGANIZING FORMATIVE ASSESSMENT OF HIGHER EDUCATION APPLICANTS BY MEANS OF DIGITAL TOOLS DURING DISTANCE LEARNING OF THE PROFESSIONAL FOREIGN LANGUAGE

Стаття присвячена проблемі організації формувального оцінювання під час вимушеного дистанційного навчання іноземної мови у ЗВО України в умовах війни та глобальних викликів. У статті описано особливості реалізації формувального оцінювання фахової іноземної мови, визначено підходи до формувального оцінювання у ЗВО як способу зворотного зв'язку між усіма учасниками освітнього процесу, окреслено проблеми, що виникають при оцінюванні результатів навчання та необхідності використання формувального оцінювання як проміжного оцінювання в системі оцінювання рівня навчальних досягнень здобувачів вищої освіти.

Автор розглядає різноманітні цифрові інструменти, які можуть застосовуватися для організації формувального оцінювання на заняттях з фахової іноземної мови, визначає їхню специфіку та наводить приклади їх використання для залучення здобувачів вищої освіти до активного навчання. Представлено досвід використання цих інструментів на практичних заняттях з фахової іноземної мови у ЗВО для забезпечення індивідуального темпу і траєкторії навчання здобувачів вищої освіти та організації зворотного зв'язку.

Зокрема, у статті розглядаються цифрові інструменти для створення опитувань, тестувань, вікторин, хмар слів, ментальних карт, інфографіки, інтерактивних завдань з можливістю самостійної перевірки правильності їх виконання. Запропонована така класифікація цих інструментів: для створення інтерактивних аркушів, завдань для перевірки розуміння тексту, аудіозапису, відеофрагменту, граматичного матеріалу (Eddpuzzle, Zaption, ISLCollective, LearningApps, Liveworksheets, Classmaker, Nearpod, Wizerme, Pear Deck); для запису відео або додавання аудіо та текстових коментарів (Flipgrid, Animoto, AudioNote, QuickVoice Recorder, Recap, Explain Everything, VoiceThread); для створення опитувань, вікторин, тестів та отримання швидкого зворотного зв'язку (Kahoot!, Poll Everywhere, Quizizz, Quizlet, Everywhere, Quizizz, Quizlet, Socrative, Google Forms, Formative, Mentimeter); для перевірки вокабуляра (Quizlet, Memrise); для співпраці, проведення мозкового штурму, створення ментальної карти (Miro, Padlet, AnswerGarden, Conceptboard).

Ключові слова: оцінювання, формувальне оцінювання, дистанційне навчання, фахова іноземна мова, цифрові інструменти, зворотний зв'язок.

The article deals with the issue of organizing formative assessment during forced distance learning of a foreign language in higher education institutions of Ukraine in the conditions of war and global challenges. The article describes the special features of implementing formative assessment of a foreign language, determines approaches to formative assessment in higher education as a method of feedback between all participants of the educational process, outlines the problems arising while assessing learning outcomes and the need to use formative assessment as the intermediate assessment in the system of assessing the of higher education applicants' level of educational achievements.

The author examines various digital tools that can be used to organize formative assessment at different stages of the professional foreign language class and for different purposes, analyzes their specifics and gives the examples of their use in order to involve higher education applicants in active learning. The article represents the experience of using these tools in practical classes of a professional foreign language to ensure the individual pace and learning trajectory of higher education applicants and organize the feedback. The study shows the digital tools for creating surveys, tests, quizzes, word clouds, mind maps, infographics, interactive tasks with the possibility of self-check of the tasks. These tools can be classified into the following groups: tools for creating interactive worksheets, tasks for reading or listening comprehension, knowledge of grammar (Eddpuzzle, Zaption, ISLCollective, LearningApps, Liveworksheets, Classmaker, Nearpod, Wizerme, Pear Deck); tools for recording video or adding audio and text comments (Flipgrid, Animoto, AudioNote, QuickVoice Recorder, Recap, Explain Everything, VoiceThread); tools for creating polls, quizzes, tests and getting quick feedback (Kahoot!, Poll Everywhere, Quizizz, Quizlet, Socrative, Google Forms, Formative, Mentimeter); tools for vocabulary self-check (Quizlet, Memrise); tools for collaborating, brainstorming, creating a mental map (Miro, Padlet, AnswerGarden, Conceptboard).

Key words: assessment, formative assessment, distance learning, professional foreign language, digital tools, feedback.

УДК 378.147:372.881.111.1
DOI <https://doi.org/10.32782/2663-6085/2022/54.2.37>

Конопляник Л.М.,
канд. пед. наук, доцент,
доцент кафедри іноземних мов
і перекладу
Національного авіаційного університету

Постановка проблеми у загальному вигляді.

У зв'язку зі стрімким розвитком науки та технологій, сучасне суспільство вимагає від здобувача вищої освіти всебічного розвитку, сформованих фахових компетентностей та здійснення навчання впродовж життя. Провідними стають засади студентоцентризму, орієнтації на опанування

соціально-психологічними навичками, активне залучення здобувачів освіти у навчальний процес, формування інтегральних, загальних та фахових компетентностей [10, с. 72].

І незважаючи на скрутні часи, які переживає Україна і які впливають на всі аспекти людського життя українців, проблема підготовки молодих

фахівців залишається надзвичайно важливою. В умовах війни дистанційне навчання залишається одним із альтернативних варіантів підтримки навчальної діяльності здобувачів вищої освіти. При впровадженні дистанційного навчання інформаційні технології відіграють ключову роль у сприянні взаємодії, комунікації та презентації навчання, щоб забезпечити неперервність навчання у випадках надзвичайних ситуацій. Однією з форм синхронного дистанційного навчання є онлайн-навчання на платформах Meet або Zoom, яке поєднує різноманітні інформаційно-комунікативні технології (ІКТ) та Інтернет-технології.

Використання інформаційних технологій, які стали невід'ємною частиною навчального процесу в умовах, що склалися, змінюють роль викладача та вимагають від нього підвищення рівня цифрової компетентності для ефективної організації дистанційного навчання в синхронному та асинхронному режимах, вміння організувати як формувальне, так і підсумкове оцінювання здобувачів вищої освіти за допомогою сучасних цифрових інструментів, а також здатності навчити здобувачів вищої освіти «самостійно здобувати знання», зокрема знаходити та аналізувати інформацію, набувати, інтегрувати та застосовувати набуті знання [5, с. 353].

Цифрові інструменти надають безліч можливостей, які дають змогу миттєво отримати зворотний зв'язок від здобувачів і адаптувати роботу викладача відповідно до їхніх індивідуальних потреб.

Якщо раніше основною функцією оцінювання було визначення рівня засвоєння отриманих знань здобувачем вищої освіти, то у межах нової парадигми освітніх стандартів мета оцінювання – стимулювати до навчання. І тому викладач має знайти таку форму оцінювання навчальних досягнень, яка сприяла б індивідуалізації навчального процесу, підвищенню навчальної мотивації здобувачів освіти і розвивала самостійність у навчанні. Цьому сприяє формувальне оцінювання.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблема впровадження формуального оцінювання в освітній процес ЗВО розглядається у дослідженнях багатьох вітчизняних і зарубіжних науковців (Б. Белл, Б. Коуві, П. Блек, Д. Вільям, Ф. Перрену, Г. Нуазе, Ж.-П. Каверні, Н. Морзе, Н. Орлова та ін.). Проведений аналіз досліджень свідчить про наявність різновекторних визначень сутності «формуального оцінювання», проте більшість з них погоджуються, що формувальне оцінювання – це «двосторонній процес між викладачем та здобувачем освіти з метою оптимізації процесу навчання» (Б. Белл та Б. Коуві) [8, с. 101], «діяльність викладача та здобувача освіти, яка надає інформацію, що може бути використана як зворотний зв'язок для кореляції навчального

процесу» (П. Блек) [6, с. 7. На думку Н. Морзе, формувальне оцінювання використовується в процесі аналізу здобувачами вищої освіти своєї траєкторії навчання під час опрацювання навчального матеріалу [4, с. 49].

Таким чином, формувальне оцінювання – це «зворотний зв'язок» для здобувачів вищої освіти, який дозволяє їм зрозуміти, яких заходів слід вжити для покращення власних результатів. А «інновації, спрямовані на впровадження практики формуального оцінювання, сприяють покращенню результатів навчання» [7, с. 35]. Тому такий підхід може змінювати цілі, методи та інструменти оцінювання.

Виділення невирішених раніше частин загальної проблеми. Незважаючи на ґрунтовність вищезазначених досліджень, більш детального вивчення потребує підбір ефективних цифрових інструментів для організації формуального оцінювання та аналіз їх використання з метою підвищення ефективності навчання здобувачів освіти.

Мета статті – дослідити особливості організації формуального оцінювання здобувачів вищої освіти при вивченні фахової іноземної мови та проаналізувати вибір цифрових інструментів для такого оцінювання.

Виклад основного матеріалу. Невід'ємною складовою освітнього процесу у закладі вищої освіти (ЗВО) є оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти. Оцінювання можна трактувати як «систематичне збирання і тлумачення фактів, за яким йде наступний етап – судження щодо їхньої цінності та відповідне планування подальших дій» [4, с. 45]. При вивченні фахової іноземної мови застосовуються як формувальне оцінювання, при якому відбувається оцінювання навчального процесу; так і підсумкове оцінювання, при якому відбувається оцінювання навчальних досягнень здобувача освіти.

Метою формуального оцінювання є відстеження прогресу здобувачів освіти, діагностика та коригування навчального прогресу за допомогою критичних зауважень у вигляді письмового відгуку, коментаря, діалогу з ними [3, с. 26]. Таке оцінювання проводиться від початку до кінця вивчення дисципліни та супроводжується постійним моніторингом та зворотним зв'язком між викладачем і здобувачами, що призводить до підвищення якості навчального процесу. Це оцінювання в процесі навчання, коли аналізуються знання, вміння, встановлюється зворотний зв'язок, а також здійснюється мотивація здобувачів освіти до подальшого навчання та планування цілей і стратегій навчання. Формувальне оцінювання зосереджується на порівнянні успіхів здобувачів вищої освіти з їхніми попередніми досягненнями. Зворотний зв'язок допомагає виявити їхні сильні та слабкі сторони, а також містить рекомендації щодо

подальшого процесу навчання й сприяє розвитку їхньої індивідуальної освітньої траєкторії [2, с. 14].

На нашу думку, слід виділити такі важливі елементи формування оцінювання:

- конкретні і вимірювані *цілі*, оскільки вони спрямовують здобувачів вищої освіти, роблять навчальні вимоги зрозумілими для них та є основою для зворотного зв'язку;

- проміжні показники досягнення цілей;

- зворотний зв'язок, що в цілому і є основою формування оцінювання (можливість отримати інформацію про свою успішність на кожному етапі навчання).

На думку Н. Глушаниці та Т. Тарнавської одним з важливих принципів навчання є принцип формування ґрунтовних знань, умінь і навичок, що означає здатність у разі потреби відтворити вивчене та використовувати відповідні знання в практичній діяльності [11, с. 138]. Належне навчання відбувається, якщо здобувачі виявляють інтелектуальну та пізнавальну активність. По-перше, при розробці навчального матеріалу необхідно враховувати індивідуальні особливості студентів. Мета досягнута, коли матеріал структурований, найважливіше виділено, логічний зв'язок чіткий. По-друге, систематичний контроль за результатами навчання повинен забезпечуватися регулярним тестуванням і оцінюванням. І цей процес повинен супроводжуватись різноманітними завданнями, які б викликали зацікавленість здобувачів вищої освіти. Найкращі інструменти формування оцінювання також допомагають здобувачам вищої освіти саморефлексувати й оцінювати, з'ясуовуючи, «де вони перебувають і куди їм потрібно рухатись».

Цифрові інструменти формування оцінювання допомагають викладачам відстежувати прогрес здобувачів вищої освіти та персоналізувати навчання. Крім того, вони допомагають мотивувати здобувачів вищої освіти, практикувати навчальні цілі як природну і постійну частину їхнього щоденного робочого процесу.

Власна практика дистанційного викладання фахової іноземної здобувачам вищої освіти ОС «Бакалавр» демонструє вплив формування оцінювання для підвищення успішності студентів. Використання цифрових інструментів не лише мотивує здобувачів, але й надає викладачам важливу інформацію щодо їхнього прогресу. Цифрові інструменти оцінювання, що наведені нижче, виявились ефективними для оцінки прогресу здобувачів вищої освіти ОС «Бакалавр» при вивченні фахової іноземної мови.

Запропоновано таку класифікацію інструментів за їхнім призначенням:

1. для створення інтерактивних аркушів, завдань для перевірки розуміння тексту, аудіозапису, відеофрагменту, граматичного

матеріалу та створення інтерактивних уроків: *Eddpuzzle, Zaption, ISLCollective, LearningApps, Liveworksheets, Classmaker, Nearpod, Wizerme, Pear Deck*;

2. для запису відео або додавання аудіо та текстових коментарів: *Flipgrid, Animoto, AudioNote, Recap, Explain Everything, VoiceThread*;

3. для вивчення і самоперевірки вокабуляра: *Quizlet, Memrise, StudyStock*;

4. для створення опитувань, вікторин, тестів та отримання швидкого зворотного зв'язку: *Kahoot, Quizizz, Google Forms, Poll Everywhere, Socrative, FreeOnlineSurveys, Gimkit, Formative, Mentimeter, Plickers*;

5. для співпраці, проведення мозкового штурму, створення ментальної карти: *Miro, Padlet, Mentimeter, AnswerGarden, Conceptboard*.

Розглянемо деякі з цих інструментів і те, яким чином можна з їх допомогою організувати формування оцінювання на заняттях з фахової іноземної мови. Розпочнемо з інструментів для роботи з відео. Перший варіант формування оцінювання під час перегляду відео – це коли здобувачі вищої освіти самостійно переглядають відео, виконуючи завдання до нього, а викладач може просто відстежувати цей процес.

Одним із прикладів інструментів для здійснення такого оцінювання є веб-сайт **Edpuzzle**. Це безкоштовний сервіс для створення або редагування відеофрагментів та додавання інтерактивного вмісту до них (текстових приміток, множинного вибору, відкритих питань) для досягнення конкретних цілей навчання. Цей сервіс допомагає перетворити перегляд відеофрагментів в інтерактивне формування оцінювання. Відео можна знайти у базі Edpuzzle, завантажити з YouTube, Vimeo, KhanAcademy, TED-Ed, National Geographic, Crash Course, LearnZillio чи імпортувати власне відео з Google Drive. На основі одного відео можна створити інтерактивну вікторину з відкритими запитаннями чи кількома відповідями на вибір. Викладачі можуть ділитися відео зі своїми групами, призначати завдання та встановлювати чіткі терміни виконання, а також відстежувати результати. Здобувачі можуть дивитися відео самостійно в асинхронному режимі або в режимі реального часу у вигляді групової діяльності під час заняття. Дані з вбудованих інтерактивних завдань з'являються у викладача на його інформаційній панелі в Edpuzzle, а також можуть бути експортовані та включені в інші системи керування оцінками та курсами. Edpuzzle можна інтегрувати в популярні серед українських ЗВО системи управління навчанням Google Classroom, Canvas, Moodle, що робить його використання ще зручнішим та легшим.

Використання сервісу Edpuzzle може допомогти перетворити вміст в таку форму, яке спонукатиме

здобувачів вищої освіти критично мислити, розмірковувати та реагувати. Хоча для пасивного перегляду онлайн-відео може знадобитися лише навички мислення нижчого рівня, проте здатність заохочувати взаємодію з найважливішими аспектами відео, висловлюючи свої думки підвищує релевантність вмісту та глибину навчання, особливо якщо викладачі користуються перевагами можливостей додавання додаткових ресурсів та посилань. Крім того, навички критичного мислення, такі як аналіз і пошук інформації, можуть привести студентів до трансформації знань.

Схожими інструментами є сервіси **Zaption** та **ISLCollective**, які теж дозволяють використовувати вже готові відео або створювати власні відео, а також публікувати інтерактивні уроки та відстежувати роботу здобувачів вищої освіти. Подібно до Edpuzzle може бути два режими роботи: синхронний та асинхронний. Під час онлайн-занять в Google Meet або занять в аудиторії можна використовувати режим «Пряма трансляція», під час якої здобувачі вищої освіти можуть ставити запитання. Для організації їхньої самостійної роботи надається посилання, за яким можна самостійно виконувати завдання.

Вищезазначені сервіси дають змогу викладачу відслідковувати роботу кожного здобувача вищої освіти у групі під час перегляду відео, відмічаючи роботу та прогрес кожного, що особливо важливо при великій кількості студентів у групі та дистанційному навчанні. У своїй практиці, ми використовували цей ресурс переважно для самостійної роботи студентів, підбираючи відеоматеріали, які б доповнювали текстові матеріали за фахом для самостійного опрацювання.

Інший, більш захоплюючий метод формування оцінювання за допомогою відео – це запропонувати здобувачам створити власне відео, щоб продемонструвати продуктивні навички (говоріння та письмо). На нашу думку, цей метод ефективний, оскільки він значно економить час онлайн-заняття або аудиторного заняття з викладачем та всією групою. Викладач може надати відгук про виконану роботу після заняття. Серед інструментів, які можна використати для організації такого оцінювання, слід зазначити Flipgrid, Let's Recap, Explain Everything.

Flipgrid – це платформа для відеодискусій, яка дозволяє здобувачам вищої освіти відповідати на запитання та розмірковувати, записуючи власне відео, а також відповідати один одному та залишати коментарі. Цей цифровий інструмент навчання дозволяє викладачам ініціювати обговорення під час онлайн-заняття після публікації відео, після чого здобувачі записують та публікують власні відеовідповіді. Цей ресурс дозволяє заохочувати та вести відеообговорення. Здобувачі вищої освіти об'єднуються в групи та отримують доступ до тем

для обговорення. Темі виконують роль інтерактивної дошки оголошень, на якій викладач ставить запитання, а студенти публікують відеовідповіді, які відображаються у вигляді сітки.

Через свою асинхронну природу Flipgrid є чудовим інструментом для будь-якої навчальної ситуації, від дистанційного навчання до аудиторних занять. Викладач може використовувати Flipgrid для проведення дискусій під час аудиторних чи онлайн занять, призначивши запитання як домашнє завдання для продовження дискусій під час наступного заняття.

Таким чином Flipgrid пропонує зручний, гнучкий простір для спілкування викладачів зі студентами. Крім того, студенти навчаються формулювати свої думки та розглядати альтернативні точки зору, слухаючи відповіді одногрупників. Використання пауз, обрізання та повторного запису допомагає студентам записати свою найкращу спробу.

При використанні даного сервісу викладач отримує повну картину активності студентів при роботі над певною темою. Кожне зі створених відео отримує свій код і за потреби може бути переадресоване, використовуючи посилання. Кілька рівнів безпеки, що має цей ресурс, дозволяє студентам працювати конфіденційно, що робить його ефективним у навчальному процесі. За допомогою такого інструменту викладач сприяє формуванню культури громадянина цифрового соціуму, а також розвитку в них креативності під час створення відео [1, с. 50].

Серед інших сервісів, які використовувались при роботі з відео, слід також зазначити Recap та VoiceThread. **Recap** (<https://app.letsrecap.com>), як інструмент формування оцінювання на основі відео, дозволяє поставити запитання та запропонувати студентам відповісти коротким відео, що записано на мобільний телефон, а потім надати їм відгук або поділіться відеозаписами під час заняття, аналізуючи їх.

VoiceThread дозволяє обговорювати відеофрагменти, аудіо, а також тексти, презентації шляхом додавання текстових, аудіо– або відеовідповідей для оцінювання.

Ще один онлайн-сервіс, який слід виділити, для створення інтерактивних робочих аркушів – це Liveworksheets. Його можна використовувати для роботи з аудіо чи відеоматеріалами, проте у своїй практиці ми знайшли йому більш ефективне застосування, а саме для перетворення сторінок підручників чи власно розроблених завдань до фахових матеріалів (текстів, аудіо, відео) на інтерактивні. Це виявилось дуже ефективним, особливо враховуючи невелику кількість інтерактивних матеріалів з вузькоспеціалізованої тематики за фахом студентів.

Інтерактивний робочий аркуш – це веб-сторінка, на якій можна розмістити навчальний

матеріал та завдання до нього. Як зазначається на самому сайті, онлайн-сервіс **Liveworksheets** дозволяє перетворювати будь-які традиційні матеріали у форматах doc, pdf, jpg на інтерактивні онлайн-завдання з можливістю самоперевірки та моніторингу за роботою кожного студента групи [9]. **Liveworksheets** дозволяє створити інтерактивні робочі аркуші з різноманітними завданнями: завдання на заповнення прогалін, множинний вибір, зіставлення, перетягування елементів, завдання на аудіювання, завдання з відкритою відповіддю, завдання на вимову з використанням мікрофона. До завдань можна додавати mp3-файли, відео з YouTube та інші посилання, і таким чином розробити цілий інтерактивний урок, а не окреме завдання.

Для створення інтерактивних робочих аркушів, ми завантажували сторінки з посібника з фахової іноземної мови або розробляли власні завдання на перевірку розуміння тексту, відео– та аудіо-матеріалів та перетворювали кожне завдання на інтерактивне. Ресурс пропонує два режими виконання завдань: *режим самоперевірки*, при якому здобувач натискає кнопку «Finish» після виконання завдань та отримує оцінку, або *режим «надіслати викладачу»*, при якому здобувач натискає кнопку «Finish» після виконання завдань, потім обирає опцію «надіслати своєму викладачу», вказавши відповідний код. Другий режим виявився дуже зручним при організації занять з фахової іноземної мови, оскільки давав змогу відслідковувати роботу всіх студентів під час заняття. Це особливо було корисним для організації формульованого оцінювання у великих групах, де неможливо опитати всіх студентів. Крім того, у разі проблем з мережею Інтернет, студенти мали змогу виконати це завдання в асинхронному режимі та надіслати викладачу. Таким чином відбувалося залучення всіх студентів, що дозволяло реалізувати інформаційну взаємодію всіх учасників освітнього процесу в віртуальному освітньому середовищі.

Використання даного онлайн-сервісу дозволило нам створити НМК (навчально-методичні комплекси) з дисципліни, які можна використовувати як в синхронному, так і в асинхронному режимах. Посилання на завдання були розміщені на гугл-сайті групи або у гугл-класі, так щоб кожен здобувач вищої освіти зазначеної групи мав доступ до нього.

Nearpod (www.nearpod.com) і **Pear Deck** (www.peardeck.com) – ще два цифрові ресурси, що залучають здобувачів вищої освіти до інтерактивних уроків та дозволяють вставляти елементи інтерактивного формульованого оцінювання. За допомогою цього сервісу ми створювали презентації, які включають тести, оцінки, інтерактивні дошки тощо. Наприклад, уроки віртуальної реальності **Nearpod** дозволяли відправляти студентів освітньої

програми «Архітектура та містобудування» у віртуальну екскурсію до відомих соборів, палаців, музеїв світу, ознайомитись з ключовими поняттями чи термінологією за фахом, додаючи відео та завдання **Flocabulary** у свої презентації, розвивати навички цифрового громадянства у студентів освітніх програм «Кібербезпека» та «ІТ-дизайн» за допомогою попередньо створених уроків про кібергігієну, кіберзалежування та безпеку в мережі Інтернеті. Ці ресурси дозволяють викладачу спілкуватися зі студентами особисто або віртуально, переглядати їхні відповіді у режимі реального часу, а також дозволяють студентам брати на себе відповідальність за своє навчання, а не пасивно переглядати презентацію, якою керує викладач.

Група цифрових інструментів, зокрема **Kahoot**, **Google forms**, **Quizizz**, **Wizerme** використовувалася для перевірки засвоєння граматичного матеріалу, розуміння змісту прочитаного або аудіо– та відеозапису. Вони стали цінними інструментами для формативного оцінювання здобувачів вищої освіти при дистанційному навчанні.

Серед інструментів для створення опитувань, вікторин, тестів хотілось би виділити ігрову платформу **Kahoot**, яка дозволяла створювати та ділитися навчальними іграми. Ігри проводились у різних форматах та режимах. Під час занять з фахової іноземної мови ми використовували **Kahoot** для перевірки знань термінології (у форматі «термін – визначення»), граматичного матеріалу, змісту прочитаного тощо. Подібними інструментами, що дозволяють проводити формульоване оцінювання є **Quizizz** та **Socrative**. Миттєвий зворотний зв'язок чудово підходить для формального оцінювання навчання здобувачів вищої освіти та аналізу даних.

Ще одним досить простим у використанні є веб-додаток **GoogleForms**, який є також одним із зручних способів збереження даних в електронній таблиці. Його можна використовувати для складання опитувань, тестування, вікторин та різних типів завдань навіть із додаванням зображень та відео з YouTube. Ці завдання можна адаптувати до певної теми заняття та для конкретних студентів [5, с. 356]. Форму можна надіслати респондентам електронною поштою, інтегрувати у **GoogleClassroom** або вбудувати у веб-сторінки або сайти. **GoogleForms** дають змогу ставити відкриті та закриті запитання, використовуючи спадні меню, вибір з декількох варіантів, контрольні списки, шкали оцінок та текстові поля з короткими відповідями. **GoogleForms** користуються популярністю серед викладачів, тому що вони допомагають швидко створити тест та автоматично оцінити його після заповнення її студентом на основі ключа відповіді.

Формульоване оцінювання здобувачів вищої освіти за допомогою вищезазначених інструментів

допомагає зрозуміти, як скорегувати викладання для досягнення конкретних цілей, стимулювати методи навчання та сприяти розвитку здобувачів вищої освіти. В свою чергу, це дозволяє диференціювати різноманітні стилі навчання, рівні навчання та, зрештою, допомагає сприяти розвитку здобувача вищої освіти за допомогою постійного зворотного зв'язку.

Висновки. Формувальне оцінювання є одним з ефективних видів оцінювання, що передбачає вдосконалення як здобувача вищої освіти, так і викладача. Воно відображає іншу модель відносин під час навчального процесу, в основі якої лежать перш за все особистісні цінності здобувача вищої освіти, інтереси та здатність самостійно приймати рішення. На відміну від підсумкового оцінювання, яке просто фіксує результат навчальних досягнень здобувача вищої освіти, формувальне оцінювання надає йому можливість усунути прогалини та зрештою отримати кращий результат.

Використання цифрових інструментів відкривають широкі можливості для реалізації формувального оцінювання на заняттях з фахової іноземної мови: з одного боку вони допомагають викладачу оцінити поточний стан навченості та визначити шляхи подальшого розвитку здобувачів вищої освіти, а з іншого – вони сприяють зацікавленості і відповідно більшому залученню здобувачів у навчальний процес та заохоченню до навчання, підвищуючи мотивацію до навчання та розвитку. Перспективами подальших досліджень вбачаємо дослідження доцільності та особливостей застосування цифрових інструментів під час підсумкового оцінювання.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Близнюк Т. Цифрові інструменти для онлайн і офлайн навчання: навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2021. 64 с.
2. Генсерук Г. Цифрова компетентність як одна із професійно значущих компетентностей майбутніх

учителів. *Відкрите освітнє е-середовище сучасного університету*. 2019. Вип. 6. С. 8–16.

3. Козолуп М.С. Контроль та оцінювання рівня сформованості письмової академічної комунікативної компетентності майбутніх бакалаврів природничого профілю в університетах США. *Science and Education in a New Dimension. Pedagogy and Psychology*. Budapest, 2016. № 4 (47). Issue 101. С. 25-29.

4. Морзе Н.В., Вембер В.П., Барна О.В. Формувальне оцінювання: від теорії до практики. *Інформатика та інформаційні технології в навчальних закладах*. К., 2013. № 6. С. 45-57.

5. Пришупа Ю.Ю. Інтенсифікація іншомовної професійної підготовки майбутніх фахівців в умовах дистанційного навчання. *Парадигма вищої освіти в умовах війни та глобальних викликів XXI століття*. Одеса, 2022. С. 355-357.

6. Black P. Formative Assessment and Curriculum Consequences. *Curriculum Assessment, International Perspectives of Curriculum Studies*. Vol.1. Westport Connecticut, London, 2000. P. 7-24.

7. Black P., Wiliam D. Assessment and Classroom. *Learning, Assessment in Education: Principles, Policy & Practice*. № 5. P. 7-74.

8. Cowie B., Bell B. (1999). A Model of Formative Assessment in Science Education. *Assessment in Education: Principles, Policy and Practice*. Vol. 6, № 1. 1999. P. 101-116. URL: <https://doi.org/10.1080/09695949993026>

9. Liveworksheets platform website. URL: <https://www.liveworksheets.com/> (дата звернення: 26.12.2022)

10. Orlova N. Competence-Based Education: Context Analysis for the Subject Area of Philology. *Філологічна освіта в сучасному університеті – проєктний підхід до організації роботи згідно з положеннями Європейських кваліфікаційних рамок (досвід Університету Данубіус)*. м. Сладковічево, 26–28 квітня 2017 р. С. 71-76.

11. Tarnavska T., Glushanytsia N. Key pedagogical principles of it integration in higher education. *Politics, Economics and Administrative Sciences Journal of Kirsehir Ahi Evran University*. Vol 3(2). P. 129-142.